

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divus Stanislaus Kostka S.I.

Callenberg, Caspar

Neuhusii, 1716

Iconismi Præliminares.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69536](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69536)

nislaum. *Noctes vigilare solitus, manè obdormiuit in Domino.* Obit, cum illucesceret aurora, ut, si non credis, eum *Stellam* fuisse, quæ oriente aurora disparet; credas fuisse *Angelum*, qui octodecim annos, & quod ultrà est, colluctatus, oriente aurora abiit. Sic tamen hinc abiit, ut clientibus suis quaqua in necessitate *adsit*, opifer semper *presentissimus*. Habes hîc Stanislaum in umbra; ubi, si qua parte *latet*, totus, clariórque in subjectis iconisimis *emicabit*.

ICONISIMI PRÆLIMINARES.

Primus representat exteriorem formam D. Stanislai, hac coronati Epigraphæ: ADOLESCENTVLVS SVM EGO. psalm. 118. 171.

Pictus Apollineis hîc spirat *Kostka* figuris:
 Ponat *Apellenm*, qui volet, alter *opus*,
 Si spectes vultum; *Juvenem* vix dixeris esse:
 Si mores spectes, dixeris esse *Senem*.
 Ex nigro flavos habuit si *Kostka* capillos;
 Ex nigro flavos reddit imago pilos.
 Lumina fulserunt olim; nunc lumina fulgent:
 Canduit oris ebur, nunc quoque candet ebur.
 Pulchræ Virgineo malæ rubuère pudore;
 Nec jam Virgineæ depuduère genæ.

Frons

Frons erat insignis; restat sua gratia fronti :

Forma rotunda fuit, forma rotunda manet.

Est tamen, est aliquid, quod non satis exprimat

Ars; vires quamvis exerat illa suas. (apte

Scilicet assiduo rorabat Sarmata fletu :

Pictura fletum, quis det habere suum?

Pictura si nemo tamen queat addere fletum,

Fletum *pictura* Kostkius ipse dabit.

Nam quæis assuevit, dum vixit; flumina *pictus*,

Si cohibere volet, non cohibere valet.

NB. Fuit illi statura mediocris, & apta, dignitate cum venustate permistâ, os vultusq; angelicus; color propè candidus, virgineo rubore aspersus ingenis; capillus modicè ex nigro flavescens, faciei figura rotundior, oculi nitidi, sed præ copia sanctæ dulcedinis, quâ cor assiduè colliquescebat, vidi interdum, ac lacrymabundi. Sacchini in vita.

Aliud : (usque;

Cur non hîc pictum do Kostkam? Kostka flet

Hanc chartam lacrymis perderet ille suis.

Altera causa subest: & Magnum Roma vocavit;*

Non capit hæc Magnos charta; pusilla fuit.

Aliud

* Clemens VIII. de Stanislao vivæ vocis Oraculo dixit : *Parvus Adolescens, Magnus Sanctus.*

Aliud ad imaginem Stanislai jugiter
lacrymantis.

Uberibus lacrymis Kostkæ distillat imago :
Prototypi, credo, cœpit obire vices.

Fundere dū lacrymas jam *forma vicaria* cœpit ;
Incipe tu lacrymas *sistere* Kostka tuas.

Aliud de eadem materia :

Si vellet Metanœa novâ sub imagine pingi ;
Illa tuas pingi Kostka juberet aquas.

NB. *Metanœa, pœnitentia.*

Aliud ad imaginem Stanislai, & lacry-
mantis, & intus divino amore
æstuantis.

Picturus Kostkam, non pingo brachia Kostkæ,
Non humeros, crines, lumina, labra, manus.

Perpetuis arsit, dum vixit, Kostka favillis,

Perpetuis fluxit Kostka superstes aquis.

Archetypo similem studeã cum pingere formã,

Nil, nisi do *flammas*, nil nisi, pictor, *aquas*.

De eadem materia :

Qui bene vult Kostkã depingere, pingat *Amorẽ* :

Perpetuis sed *Amor* lumina mergat aquis.

Ad imaginem Stanislai admodum pul-
chri, sed verecundi.

Aspice formoso faciles in Cœlitate vultus,

In toto nullus corpore nævus erit :

Explicat ingenuam syncera Modestia frontem,
 Et triplex uno regnat in ore Charis.
 Tota licet toto sic rideat ore *Venustus* ;
 Nulla tamen toto ridet in ore *Venus*.

De ejusdem Verecundia.

Fortè *Pudor* pingenduserat; quo, nescio, casu
 Kostkiaden, aliud iussa, tabella refert.
 Viderat hoc pictor : nil hîc mutabimus inquit;
 Aut *Pudor*, aut *instar Kostka Pudoris* erat.

De ejusdem vultu *Angelico*.

Angelicam meliùs formam, quæ reddat, imago,
 Pictores inter lis fuit orta duos :
 Parcite Pictores contendere, parcite, dixi;
 Arbiter amborum, si iuvat, unus ero.
Angelicam meliùs, qui certas reddere formam,
Kostkaeos vultus exprime, victor eris.

Ad imaginem Stanislai *lilia* præ-
 ferentis.

Dic mihi quo veniant, dic Sarmata nobilis horto,
 Candida, quæ præ te *lilia* ferre soles ?
 Non similes generat cultissima *Gallia* flores,
 Non similes fructus fundit *Iberus* ager.
 Non mittunt similes *Pæsti viridaria* gazas,
 Non simili *Ennaeus* messe superbit ager.
 Ergo, cùm nullis sint edita *lilia* terris,
 Edita *Kostka* tuo *lilia* corde reor.

Edita

Edita si fuerint sic *lilia*; cedit *Galli*:

Lilia Sarmaticus fert *meliora* Puer.

Ad imaginem Stanislai cum regulis So-
cietatis JESU depicti.

Artificum nuper tabulâ sudabat in una,

Pingeret ut *Kostkam*, fat numerosa manus.

Ille supercillii geminos discriminat arcus,

Et geminæ digitos separat ille manûs.

Hic oculos humectat aquis, atque arte Magistrâ

Ducit in irriguas salta fluentia genas.

Hospitium sacri cor hic dilatat Amoris:

Erigit hic collum, conglobat ille caput.

Protrahit hic nervos, patulas hic circinat aures;

Explicat hic frontem, crinibus ille regit,

Tollit hic in facili salientes corpore venas;

Nam propè mentito sanguine vena micat.

Sunt alii doctâ, qui pingant arte, parerga;

Lilia pinguntur; *Regula* juncta fuit.

Jam tabulæ suprema fuit man⁹ addita; pulchrû

Jam stat Apellei *Kostka* laboris opus.

Accessi, statuâmq; oculis, animôq; pererrans

His memini artificem me monuisse modis:

Hoc tantùm, quod muta filet, mentitur imago,

Adde sonos; Icon non erit; ipse erit.

Sic ego; sic contrâ tabulæ primarius Author

Culpatum promptâ voce tuetur opus:

Ipsa locutura pictura vicaria formæ,
 Suppeditante suos truderet arte sonos :
 Sed castigatis *adjuncta Modestia* labris ;
 Sed prohibet *Kostkam regula juncta* loqui.
 Ad imaginem, quod interiora Stanislai
 non exhibeat.

Lysippus digitos, vultū, labra; lumina Mentor,
 Praxiteles humeros fingat, & ora Myron.
 Parte tamen meliore sui, tum *Kostka* latebit;
 Nam mentem *Kostkæ* fingere nemo potest.
Tantam si pueri mentem, quis fingere posset,
 Lysippo *Major*, *Major* Apelle foret.

ICONISMUS PRÆ-

LIM. 2dus.

Exhibet D. Stanislauum ab una, ab altera parte
Clementem XI. soleunis Apotheosios decretum
Anno 1714 concipientem; supra utrumque
Spiritus Sanctus e nubibus prominet, cum hac
dicti anni Chronica epigrapha: EGO DOMI-
NVS, QVI SANCTIFICO. Exod. 31. 13.

Ad D. Stanislauum.

Kostka novus Sanctus fis; desinis esse Beatus;
Quodq; novus Sanctus desinis esse, manes.
Quid novus! antiquū potiūste nomino Sanctum:
Posthuma non Sanctos gloria, vita facit.

Ad